

DOMOLJUB

ŠTE V. 45.

V LUBLJANI, DNE 9. NOVEMBRA 1933

LETO 46.

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«; naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani

Telefon uredništva: 2549

Telefon uprave: 2992

Mohorjeveke prihajajo

O nekem peku v večjem slovenskem mestu se pripoveduje tale smešnica: Pek — lepo rejen možakar — je dokazoval v gostilni izgubo. Poslušalci so verno zmajali z glavami, se muzali in ga seveda vprašali, kako se je mogel ob sami izgubi tako lepo zrediti. Tedaj se odreže pek: »To pa napravi veliko število!«

Vzemimo pa sedaj v roke petero knjig Mohorjeve družbe in računajmo, da velja posamezna knjiga samo 4 Din, torej dobro, toliko ali le neznatno več, kolikor stane četrt litra boljšega vina v gostilni. S temi štirimi dinarji je plačan delavec, ki je izdelal papir, pisatelj, ki je knjigo napisal, stavec, ki jo je natisnil, in še vsi drugi, ki so v kakršnikoli obliki imeli s knjigo delo, preden je prišla v tvoje roke. Če kupiš trikrat »Slovenca«, si že izdal pol dinarja več nego za celo mohorjevko — in znano je, kako se vsi dnevniki trudijo, da bi z nizko prodajno ceno omogočili sebi veliko število bralcev. Kako se more torej knjiga založiti s štirimi dinarji? Gotovo — če bi se natisnila knjiga samo recimo v tisoč izvodih, bi pač malo odpadlo od 4000 Din na pisatelja, ki se je s knjigo trudil mesece, morebiti v presledkih celo leto dni in dlje; težko bi bilo dobiti poleg nagrade za pisatelja še plačo za stavca, ki je tudi delal recimo mesec dni in več, težko bi bilo plačati papir itd. itd. Če je pa izšla knjiga v 50.000 izvodih, je pa račun že drugačen: za knjigo se je lahko porabilo 200.000 Din; napisati jo je bilo treba samo enkrat, stavec je imel tudi enako delo, kakor če bi izšla samo v 100 izvodih; stroji in tiskarni so se pač vrtili nekaj dni več, v moderni stroj tako rekoč kar bruha iz sebe — in končni uspeh je ta, da so s štirimi dinarji pokrili vsi nešteti stroški, ki odpadejo na eno knjigo!

Čemu to razmišljanje? Radi tega, da nam postane jasnejše, kako silna moč je v skupnosti; radi tega, da bomo tem bolj razumeli, da moremo dobivati knjige po tako nizki ceni samo, če jih naročamo v zelo

velikem številu, v desettisočih; radi tega, da nam bo tako rekoč prešlo v meso in kri, da je moč in napredek Mohorjeve družbe stvar nas vseh, da vsak mohorjan s tem, da je pri družbi, koristi ne samo sebi, ampak tudi drugim naročnikom. Posamezni smo šibki, vsi skupaj smo pa močni!

Zato nikar ne mislimo, da je samo dolžnost poverjenikov, da širijo Mohorjevo družbo. Poverjenik tudi ne more sam vsega, njemu je treba pomočnikov. Marsikje bo morebiti prav tvoja beseda, dragi bravec, zalegla prav toliko in še več nego beseda poverjenikova. Ozri se po hišah svojih znancev, pa boš videl tega in onega, ki nima knjig, dasi mu odrasčajo otroci, ki bi jim dobra knjiga prav prišla. Ni treba biti vsiljiv. Nekaj pa lahko napraviš: pokaži mu knjige, povej, kako se naročajo; morebiti se ponudiš tudi, da opraviš naročanje zanj ob priliki, ko imaš kak opravke pri poverjeniku. Videl boš, da mnogokrat uspeh ne bo izostal.

Posebno letos prosimo, da bi vsakdo, ki bere te vrstice, malo razmišljal o tem, ali more kaj storiti za Mohorjevo družbo. Kriza in splošno pomanjkanje denarja ni prizaneslo niti knjigi in številu mohorjanov je padlo od lani za 8307. Še vedno jih je 46.704; marsikdo bo knjige kupil sedaj naknadno, a vendar je jasno, da se mora tako občutljivo nazadovanje takoj ustaviti; še več: spremeniti se mora v napredovanje! Čez leto dni nas mora biti mohorjanov vsaj 50.000. Mohorjeva družba more vršiti svojo dolžnost samo, če postane od leta do leta bolj neločljiva družica vsake slovenske hiše.

Mohorjeva družba ima tudi poseben sklad za naše izseljence, za katerega prosi majhnih prispevkov ob priliki, ko mohorjani plačujejo poštnino ob prejemu knjig ali pa udnino za naslednje leto. Letos se je na ta način zbralo 6000 Din; 300 izseljencev bo dobilo mohorjanke brezplačno. Če bi v ta namen daroval vsak mohorjan samo pol dinarja na leto, bi se nabralo ob sedanjem številu mohorjanov v enem letu 23.000 Din.

Glavna stvar je pa seveda ta, da ostaneš sam član in da pomagaš pridobivati nove. Kajti v skupnosti je moč, v delu je rešitev!

Od bolečine
k ugodju

Ne dopusčajte, da Vaši trpel
Pri boleznih vsled prehlajenja
in pri vseh bolečinah pomagajo
hitro in zanesljivo Aspirin ta-
blete. So popolnoma neškod-
ljive. V znak pristnosti imajo
Bayerjev križ.

ASPIRIN

V z. Jugos. s. d. Zagreb, Gajeva 32.
Oglaš. in registr. vod. št. 3407 od 1. III. 1931.

Polasnilo

Dne 18. septembra t. l. je poslujoči urednik pod vtisom raznih prejšnjih težkih obvestil po nesreči sprejel v list tudi vest, da je upravitelj goriške škofije Sirotti sklical slovenske duhovnike in vpriču videmskega nadškofa Nogara od njih zahteval, naj se s prisego zavežejo, da poslej ne bodo več poučevali vernikov v slovenskem jeziku. Sedaj se je po zanesljivih pričah dognalo, da to poročilo ni bilo resnično. Uredništvo torej to vest po krščanskih načelih radevolje prekljuje.

Uredništvu je žal, če je morda omenjena vest povzročila kje mržnjo proti Cerkvi, zato pričakuje, da bodo ta popravke objavili tudi tisti listi, ki so iz »Slovenca« posneli to neresnično poročilo.

Uredništvo »Ponedeljskega Slovenca«.

Ker je tudi naš list povzel to neresnično vest, jo tudi mi popravljamo in obžalujemo.

Uredništvo »Domoljuba«.

Pomagajte časopisju, ki vam pomaga!
Prezirajte časopisje, ki vas prezira! Borite
se proti časopisju, ki se bori proti vam!

Življensko vprašanje naše prosvete

Pod naslovnim naslovom glasila v »Evropskem Slovesnem« sledijo težnje benediktinca:

Življensko vprašanje vsi naše prosvete, vsa naša ljudstva in dekadentna gibanja je sprižanje voditeljev in voditeljstva.

Da bi vodili našim družinam stanje voditeljev in dekadentno voditeljstvo? Ne mladitvi diplomantov med naše mladino, tudi ne reševanju predmetnikov in tujakov, ki se zavedajo, da smo svojih pravic, a pri tem pomahajo dolinom, političnostmi in odgovornosti.

Pravni voditeljev nam je treba! Vse mladinske gibanje vsa sveta sloni na voditeljski voditeljstvu. Vse tako izredno in moderno pokrepi francuske mladine, ki postaja vse organizirane mladine, sloni na naših dobrih voditeljih, najstarejših med dekadenti. To je naša, po vsem karotičnem in nekakšnim svetu man in politika v dolge razstavljene cilje in v dolgeje mladine.

Voditeljstvo je od Boga dano in naša vsa potnja in tudi vsa dekadentnost. Voditeljstvo naša razsvetljava, poštenost, neosebnost, globokost v mislih in hrelost v interesih. Izbena do Boga in do naroda. Voditelj, ki se ma poudariti medli, je voditelj. Vse govorjenje o programu in vse lepe besede so zastoj, če voditelj ni sam v svojem javnem in zasebnem življenju in program, voditeljstvo beseda.

Ni voditelj, kadar vidi le sebe, dejanje, političnost, veličnost, vsebo, posebno dejanje v službi velike ideje je prava skrivnost voditeljstva. Kdor se boji izve, kdor vidi le sebe, ni sposoben za vsa stari, se ne bo nikdar povzpeli nad poravnost, ne bo nikdar ustvarjal naroda bodilnosti, ne bo nikoli voditelj, ampak krivljeno predsednika.

Delo v službi narodne ideje je delo za čvega duha, ki se zvesto izraža v kulturnih delih in tvečah in jim daje naša narodne posebnosti in samobitnosti. Delo za narod je delo za duha, ki je končno samo odraz vsestranskostnega večnega Duha. Zato tako delo nima opraviti s politično odgovornostjo, sebitnostjo.

Ni naš čij mladinsko voditeljstvo, ampak mladinsko gibanje. Toda brez voditeljev nikoli ne bomo zapeli vse naše soli odrasle mladine, brez voditeljev in voditeljstva bodo ostali naši fantje in dekleta brez ciljev in brez sona. Brez voditeljev nikoli ne bomo zaživeli v veliko tvorno, veselo, božjo, slovensko mladinsko skupnost!

RAZGLLED PO SVETU

Evropa po 15 letih

Ko je Nemčija vrgnila razoročitev konferenco, so postali razgovori evropskih držav o razoročitvi hrepodmetni. Sedma je bilo tako prvi pogled Nemčije le mnogim drugim, ki pa niso jurno primani. Evropa kaže ob petnajstletnici vojne konca vse prej kot mirno lice.

Posebna splošna neurejenosti in neroda v državah je, da skrajno v vojsko zaščiti vsaj našli kos mira. A tudi neobčutljivost državnej mej razmere bili danes najmanj edino v dolge oborožene vojske. V sredu je prevel neobčutljivost in zato o mirnem hitje in sofinja ni govora.

Nova Nemčija se doživlja in materialno pripravlja, da upoštavi svoje nekdajnje velja-

vo, v malem je posebnost Madjarska. Rusija ima poleg oficijelne vojske le posebno mladinsko vojaško združenje, ki šteje nad 12 milijonov članov, in skrbi za njihovo vojaško in veščinsko in tehnično opremo. Francija in Anglija se utrjuje in oborožujeta, popravlja se obsejne utrdbe, izpopolnjuje vojska oparica. Zato tudi manjše države ne morejo ostajati za vojskami.

Ko polivajo milijoni delovnih rok, obratuje teška vojna industrija v podvojenem delovnem časem in izplačajo svojim delničarjem ogromne dobičke. Po petnajstih letih mislamo od razoročitve bolj oddaljeni kot prej možnost svetovne vojne.

Krompir bodo sejali

Iz Moskve prihaja poročilo, da se je strokovnjakom posrečilo po dveh letih vgojiti nove vrste krompir iz semena in da smemo upati, da važne posledice tega poskusa ne bodo izostale. Doslej so krompir sadili, kar zahteva mnogo dela, pa tudi mnogo stroškov, ker je treba semenski krompir spravljati in prevažati, a se ga mnogo pokvari. Kmetovalci Ovdarstva v Moskvi se je posrečilo s krom-

pirjem semenom pridelati na enem hektarju 8 ton krompirja boljše kakovosti, kakor iz dosedanj način. Letos so prvič zasejali vsaj polja s krompirjem semenom in povsod je bil pridelek dober. Za hektar semlja zadostuje 160 gramov krompirjevega semena namesto prejšnjih sto stotov krompirja. Tako mislijo v Rusiji pripraviti na leto 9 milijonov ton krompirja, ki so ga doslej rabili za seme.

Katoliška cerkev

To in ono. V Franciji je 1200 katoliških skavtskih društev s 30.000 člani. Cerkev stavi v to organizacijo velike nade. — V Dublinu na — Irskem prihaja od 126.000 meščanov vsaki dan preko 50.000 k sv. maši. Torej prisotnost v irskem glavnem mestu vsaki šesti prebivalec vsak dan svetemu opravilu. — Te dni se je vrtil v Lionu kongres »Priateljev svobodnega šolstva pod predstvom kardinala Mavrina. Ta katoliška organizacija šteje 1400 društev s 450.000 člani. Njen namen je braniti in vzdrževati svobodno katoliško šolstvo v Franciji, ki je frimasonstvu trn v peti.

Italija

Tri tisoč javnih del je bilo v Italiji izvršenih v zadnjih 11 letih. Vsa ta dela so veljala dve in pol milijarde lir. Od te vsote se je uporabilo: za gradnjo novih cest 325 milijonov lir, za preuredbo starih 325, za vodne naprave 230, za pristaniške naprave 241, za javna poslopja in šole 280, za melioracije 460, za nove železnice 216, za javna dela, ki so nastala vsled potresov 54 in za zdravstvene naprave 254 milijonov lir.

Velike svečanosti so bile 30. oktobra v Rimu. Ta dan se je namoč v svetem mestu poročilo nič manj kot 2000 parov. Italijanski ministrski predsednik Mussolini je vse novoročence bogato obdaroval.

Tudi katekizem jim je na poti. Zanesljiva poročila vedo, da se akcija za uničevanje slovenskega katekizma res uvaja tudi v goriški deželi. Iz hribov okoli Cerkena poročajo, da so ponekod dejansko plenili katekizme. Karabinjeri so po višjem ukazu hodili po hišah in zahtevali, naj jim domači dajo sloven-

ski katekizem. Ta način plembe pa ni pokazal znatnih uspehov, ker ljudstvo seveda taj, za hujše nastile pa niso dani ukazi. Pomagali se si potem tako, da so v šoli otrokom naročili, naj prinesejo s seboj katekizme, če, kakor da se bodo v šoli iz njih učili. Drugi dan so otroci res prinesli. Učitelj je knjige pobral in jih izročil navzočim orožnikom, ki so se prili po svoj začetni plem. Višje oblasti niso tak tozadavne ukaze, toda jasno je, da orožništvo ne bi na svojo roko tako ravna. Klavever je zamišljen po znani italijanski metodi: plenti zdaj tu, zdaj tam, dokler ne bo vsa dežela očistena slovenskega katekizma, sveda čisti vednosti vlade.

Nemčija

Tudi v Nemčiji bodo svobodne volitve. Pri bližnjih volitvah v nemški parlament je Hitler zagotovil le naprej zmago. Volitve so sicer tajne, javna pa bo vsaka abstinenca. Volitev se tudi ne more vzdržati glasovanja, le odda prazno glasovnico, ker se prazna šek za Hitlerja. Pri volitvah bo torej šlo samo o to, koliko ljudi ima v Nemčiji drzen polje da ne pojdejo volit.

Se en glas o koncordata: Mons. Bernini, škof v Osnabrücku, je govoril na katoliškem kongresu v Bremenu in tu je o koncordatu rekel tudi sledeče: »V katoliški Cerkev ni neznano načelo avtoritete višjih. V Cerkev je položil že njen ustanovitelj Kristus. Evangelij pravi, da je Sveti Duh navdajal škole, da vodijo in upravlja cerkev. Katoliška vera čuva ves zaklad resnice, zaupane ji od Jezusa Kristusa. Poslušajmo torej Cerkev. Po veri smo (Nemci) razdeljeni, a naj nas združi ravno ljubezen. Katoličani ne podpirajo države zaradi političnih računov, ne iz strahu pred pritiskom, ne zaradi koristolovja, marveč po uk-

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje.

Poslani uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BRUXELLES: 15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-

zu vesti. Tudi država hoče, naj bo njen temelj krščanstvo, in to nam je všeč. Izkušnja nas uči, da materijalizem in liberalizem uničujeta narode, da države ne morejo napredovati, če Bog ni z njimi. Sporazum med nemško državo in Cerkvijo obema jamči njune pravice in svobodo, jamči za katoliško šolo, za svobodo katoliškega tiska. Hvaležni moramo biti svetemu Očetu in naši vladi za dar, ki sta nam ga dala s tem sporazumom, ki bo služil za umirjenje duš in obči blagor vsega naroda.»

Bolgarija

s Razne vesti. Voditelja bolgarske kmetijske opozicije emigranta Atanasova in Todorova so napadli makedonstvujušči, ko sta priredila shod v Lomu. Nato so vdrl v hotel, kjer sta stanovala, razbili vrata in oba težko ranili. Kljub težkim ranam se je le posrečilo Atanasovu in Todorovu, da sta pobegnili. Policija seveda napada ni preprečila. Makedonstvujušči še vladajo v Bolgariji. — Zveza bolgarskih rezervnih oficirjev se je izjavila za izvenstrankarsko vlado, ki bi edino mogla rešiti Bolgarsko iz sedanjih notranjih težav. Zveza je za dobre odnose s vsemi sosednimi državami, varovati pa se mora v vsakem oziru ravnopravnost Bolgarske — Bolgarska vlada je odbila sovjetski predlog o obnovi diplomatskih odnosov. Pripravljena pa je skleniti trgovinsko pogodbo z Rusijo. — Besedilo bolgarske prestolne besede je kralj Boris lastnoročno dopolnil in sicer ona mesta, kjer govori o obisku naše kraljevske dvojice v Evksinogradu.

češkoslovaška

s Kaj pravi češki zunanji minister Dr. Beneš je te dni govoril pred zunanje političnim odborom češkoslovaškega parlamenta. Med drugim je omenil, da je v Nemčiji zavlada zopet vsenemška Viljemova politika, ki je povzročila popolno osamelost Nemčije. Avstrijsko vprašanje je danes evropsko vprašanje. Društvo narodov je vsled izstopa Nemčije in Japonske v težki krizi. Nova nemška politika je povzročila novo preureditev sil v Evropi in Italija se je približala Franciji. Prihodnja tri leta bodo odločila o miru in vojni. Vsi evropski politiki so si na jasnem, da bi bila vojna blaznost in da propade tisti, ki bi povzročil vojno.

Poljska

s Varšavske univerze ni več. Na vseučilišču v Varšavi je prišlo do hudih dijaških preteptov, pri katerih je bil en dijak ubit, 20 pa težko ranjenih. Ker ni rektor poklical policije, se bo moral zagovarjati pred sodiščem. Vsi profesorji univerze so upokojeni, univerza sama pa je razpuščena. Vzrok nemirov nam ni znan, si ga pa lahko mislimo.

s Zanimivo podpisovanje posojila. Poljsko notranje posojilo je bilo podpisano za 327.6 milijonov zlotov. Zaradi tega uspeha je povabila Poljska posojilo od 120 na 350 milijonov. Posojila so podpisali: industrijalci 14%, trgovci 11, državne banke in zavarovalnice 6, kmetovalci in veleposestniki 4 ter uradniki 14%.

Ukraiina

s Bratje umirajo... Metropolit grško-unjane cerkve na Poljskem, grof Szeptycki, je s ostalimi ukrajinskimi škofi izdal na vernike pastirsko pismo, s katerim jih poziva, da pomagajo svojim sonarodnjakom v Rusiji, ki umirajo.

Prav oprano - ostane dolgo kakor novo

Rajši kakor da perilo krtačite in menceate, ga kuhajte 15 minut. Na milijone kisikovih mehurčkov, ki se jih razvije v raztopini Schichtovega Radiona, požene milno peno skozi tkanino, ne da bi ji kaj škodovalo. Tako operete perilo hitro, lepo in prizanesljivo, če redno uporabljate Schichtov Radion.

Schichtov
RADION
pere sam

rajo za lakoto. »Gre za rešitev našega naroda,« je rečeno v pismu. »Svojo ljubezen in svoje najgloblje sočustvovanje moramo pokazati posebno bratom, ki živijo onkraj meje, ki v neznošnih mukah umirajo za lakoto. Kar se tam godi, vse človeštvo napolnjuje z grozo in usmiljenjem. Mi smo brezmočne priče neverjetne in nezaslišane nesreče.« Sledi poseben poziv na duhovščino, da naj prečita v vseh cerkvah pastirsko pismo in ga vernikom tudi razloži. Potem se priporoča vernikom pokora, post, prejetanje zakramentov in zbiranje darov za stradalajoče sonarodnjake.

Palestina

s Krvavi poboji so bili te dni v Palestini med Židi in Arabci. V Sveti deželi se namreč naseljuje vsak dan več Židov, zlasti iz Nemčije, kar domačinom Arabcem ni všeč. Napovedali so velike demonstracije, pri katerih je policija streljala. Dvanajst Arabcev je bilo ubitih, nad sto pa ranjenih. Listi pišejo, da še ne bo miru.

Japonska

s Japonska poudarja nujnost velike mednarodne konference. Japonski vojni minister general Araki, ki se trenutno nahaja v Fukui, kjer se vršijo splošni manevri japonske obojene sile, je izjavil, da se mora še pred novim letom sklicati v Tokiju velika mednarod-

na konferenca, ki bi se pečala s sledečimi vprašanji: 1. Kako ohraniti mir na Daljnem vzhodu. Mir je ogrožen, to je javna tajnost, a v interesu vseh držav na Daljnem vzhodu je, da preprečijo nova prelivanja krvi. 2. Spremeniti se morajo dosedanje pogodbe, ki se tičejo vojne mornarice, ker Japonska čuti, da v sedanjem političnem položaju ne more prenašati več nobnega omejevanja, ako ne dobi novih varnostnih jamstev. 3. Potrebno je spremeniti tudi Kellogov sporazum, sklenjen v Parizu, ker ne odgovarja položaju na Daljnem vzhodu, posebno odkar se je pojavila tam velika nova država Mandžukuo. 4. Rusija in Japonska morate skleniti sporazum o nenapadanju, v katerem si bosta medsebojno jamčili dosedanje državne meje. Brez miru z Rusijo je vsak napredek na Daljnem vzhodu nemogoč. Zahteve japonskega ministra so nov dokaz za napetost svetovnega položaja.

Drobne novice

Umrl je Paul Panleve, bivši predsednik francoske vlade.

Albanska vlada je sklenila znižati število podoficirjev.

Za svobodno cono na Sušaku se poteguje Avstrija.

Zvezo avstrijskih orožnikov je razpustila avstrijska vlada, ker je bila zveza v socialističnih rokah.

Težke številke

Pod tem naslovom čitamo v »Trgovskem listu« članek sledeče vsebine:

Leta 1928 je pridelal jugoslovanski kmetovalec 55,8 milijonov stotov žita, leta 1931 55,8 in leta 1932 64,4 milijonov stotov. Pridelal je torej leta 1932 znatno več ko pa leta 1928. Tržna vrednost žita pa je znašala leta 1928 15,1, leta 1931 9,8 in leta 1932 le 7,1 milijardo dinarjev. Za večji pridelek leta 1932 je dobil naš kmetovalec še enkrat manj ko leta 1928. V teh številkah je tudi povečan vrok sedanje gospodarske stiske. Več ko za polovico je padla kupna moč kmeta, več ko za polovico so s tem tudi padli zaslužki drugih stanov in tudi to dejstvo potrjujejo številke. Leta 1929 smo uvozili strojev in aparatov za 575,2 milijonov, leta 1931 le za 296,3 in leta 1932 le še za 138,1 milijonov Din. Večja javna dela so padla in tako ni padel le zaslužek kmetijskega prebivalstva, temveč tudi zaslužek delavstva. Število brezposelnih je utemeljeno v tej zmanjšani delavnosti.

V tej zmanjšani tržni vrednosti kmetijskih pridelkov in v manjši gradbeni delavnosti je glavni vzrok vse krize. Rešitev je le v tem, da se za kmetovalca najde nadomestni zaslužek in da se poveča gradbena delavnost v industriji. S hišnim obrtom bi se moral najti kmetovalec nov zaslužek in sedaj na zimo bi bil pravi čas za to, če bi se le količkaj pripravljali za uvedbo hišnega obrta. Naloga zadrug bi morala biti, da denarno podpre hišni obrt, naloga šole pa, da kmetško prebivalstvo izuči v tem obrtu. Teda glavno je, da bi se v tej smeri začelo nekaj delati, ker res nismo tako bogati, da bi moglo skoraj 80 odstotkov našega naroda čez zimo praznovati. Niti noče tega naš narod sam, ki je delaven in ki hoče preživeti sebe le z delom in z zaslužkom.

A treba je tudi dvigniti gradbeno delavnost, treba je začeti z velikimi javnimi deli. Poudarjali smo že na tem mestu o uspešnih notranjih posojilih, ki so jih razpisale Avstrija, Poljska in Čehoslovaška. Nikjer ni nobenega tehtnega razloga, da ne bi bilo tudi pri nas mogoče notranje posojilo, če bi bilo razpisano pod pogoji, ki so privlačljivi. Mnogokrat se je tudi že poudarjalo, da bi pri nas za javna dela sploh ne bilo potrebno toliko denarja, ker bi mogli delavce v znatni meri plačati tudi v blagu. Govorilo se je o lesenih hišah, ki bi se postavile za delavce, o poljskih kuhinjah, v katerih bi se jim kuhalo in padli so tudi drugi uvaževanja vredni predlogi. Le žal, da vsi ti predlogi niso našli nobenega pravega odmeva, da je ostalo vse pri starem.

In v tem je tisto zlo, ki je težje celo od obubožanja našega kmeta in od padca gradbene delavnosti. Dobri in preudarni predlogi se predlagajo, da bi se začelo zboljšanje, toda nihče se za te predloge ne zmeni. Kar naprej

Novo avtomobilsko cesto Reka—Trst so izročili prometu.

Smrtna kazen bo zopet uvedena v Avstriji.

Celo vrsto bombnih atentatov so zopet izvršili avstrijski hitlerjevci.

Velika povodenj je bila te dni v Albaniji. 60.000 nameščencev in 80.000 upokojencev štejejo avstrijske zvezne železnice.

Zopet so obnovljeni diplomatski odnošaji med Anglijo in Rusijo.

Revolucija je baje zopet izbruhnila v Mehiki.

Kadar se pričnete starati, imate prečesto občutek vrtoglavosti, muči Vas glavobol, težko dihanje, reumatične bolečine. Slaba prebava črevesja povzroča, da se nakopiči v Vašem organizmu strupene usedline, ki mu ovirajo redno in nemoteno delovanje.

Zdravilni PLANINKA-CAJ BAHOVEC Vam povzroči nenadno olajšanje vseh teh nadlog, urejuje prebavo, pospešuje cirkulacijo krvi, ki jo obenem redči in očisti,

daje Vašim žilam elastičnost, preprečuje tako poopnenje žil in s tem odstranjuje prezgodnje starostne znake.

Pričnite še danes z rednim uživanjem, to pa samo s pravih PLANINKA-CAJEM BAHOVEC, ki ga dobite v vsaki apoteki v plombiranih zavitkih po Din 20— in z napisom proizvajalca:

APOTeka Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA
Reg. br. 12500 — 20. VII. 1902

živimo tja v en dan, zdihujemo k nebu in jadiujemo o težkem stanju, toda da bi zavihali rokave in pričeli delati — to je nemogoče. Kakor da bi bilo vse v najlepšem redu, tako ostajamo ravnodušni in čakamo, da se stvari popravijo same od sebe. Toda samo od sebe se ne zgodi nič in če si človek ne zna sam pomagati, mu tudi noben drug ne pomaga.

Ce se pa že spravimo na reševanje teh vprašanj, potem jih gotovo zagrabimo z napačnega stališča. Tako na pr. niso bili najtežja posledica padca kmetovalčevega zaslužka kmečki dolгови, temveč nazadovanje kakovosti kmečje proizvodnje. Ker so padli kmetovi dohodki, zato je omejit nakup strojev in umetnih gnojil in dočim je bilo kmetijskih strojev leta 1929 uvoženih še za 106 milijonov, jih je bilo leta 1932 le še za 3,2 milijona, v letošnjem prvem polletju pa za samo 285.000 Din. Naše kmetijstvo, ki že itak ni na višku, je tako še bolj nazadovalo in ko že itak komaj tekmuje s tujimi pridelki, bomo odslej še težje. Zato je bilo bolj nujno ko reševanje kmečkih dolgov, delo, da kakovost naših pridelkov še bolj ne nazaduje.

Važne naloge katoliškega tiska

V »La Croix« piše glavni urednik abbe Merklen ob priliki letnega kongresa Društva za dober tisk sledeče o vlogi katoliškega dnevnika:

»Naši naročniki zelo ljubijo svoj katoliški časopis in z veseljem zasledujejo njegov napredek. Kako si naj torej razlagamo, da je njihova navdušenost tako melika? Kadar ljubimo, se ne zadovoljujemo samo z občudovanjem, kadar ljubimo, potem svojo ljubezen raznašamo, potem delamo propagando. Nikoli ne bomo zadosti podčrtavali, da je propaganda za dober tisk najlepša oblika modernega apostolata.«

»Vprašajmo se, zakaj se katoličani tako malo zmenijo za prospeh katoliškega tiska. Odgovor je lahak. Oni namreč ne razumejo niti, kaj zahteva od njih vera, niti kaj je to, katoliški tisk. Oni mislijo namreč, da je vera samo čiščenje, samo božja služba, včasih še vedo, da je vključene tudi nekaj morale. Ti hodi k službi božji, sprejemaj zakramente, ne ubijaj, ne kradi, ne lagaj, ne bodi krivičen.

Zakaj bi torej morali brati katoliški list, ko pa vera ni več kot pa samo čiščenje in moralna?»

»Ti katoličani zunanosti pozabijo, da je vera mnogo več, da je vera vse človeško življenje, da je vera trajno sodelovanje z Bogom, z njegovo Cerkvijo, povsod in vsak dan in pri vsakem delu.«

»Katoliški časopis nima nalogo, da pri naša novice in zabava. Katoliški tisk v prvi vrsti vrgaja in vodi. Nekateri mislijo, da mora časopis samo zabavati in se zgražajo nad tem, da bi se vera, ki je naj resnega, vezala s časopisom, ki samo zabava. Ti katoličani se motijo. Čitanje časopisa sploh ni samo zabava in preganjanje dolgega časa. Časopis je mnogo več, on daje ideje, vrra smernice, polagoma, na tihem, nevidno. Če je časopis slab, njegovo čitanje zastruplja, če je dober, brava čisti in oplemenjuje, včasih ne da bi se sam tega zavedal. Katoliški časopis daje pojasnila, tudi zabava, toda glavna naloga mu je vplivati na duhovno rast bravca. On brani vero, poudira protiverške spletke, raziskuje z lučjo vere in nadnaravnih ciljev vsa dnevna vprašanja in bravcu utira pravilno pot skozi vrvež dnevnih vprašanj.«

»Katoliški časopis nauči bravca katoliško misliti, katoliško čutiti, katoliško živeti, in postaja tako koristen za zdravo življenje v državnem občestvu.

»Ker so naši bravci mnogokrat o teh resnicah premišljevali, so na svoj katoliški časopis ponosni in mi smo na nje ponosni. — A kdor ljubi, ne občuduje samo, ampak to ljubezen apostolsko raznaša.«

Okrog 7 milijard Din znašajo plačilni zalogi nemških občin.

29 tisoč tovornih in 35.000 osebnih avtomobilov je izdelala Rusija v devetih mesecih tega leta.

Okrog 600 židovskih otrok vzdržuje berlinska občina, ker so bili očetje ali ubiti ali pa so zaprti v taboriščih.

Do krvavega spopada je prišlo med kmeti in davčnimi izterjevalci v romunski vasi Ploesti; en eksekutor ubit.

Centralno kurjavo je dobil Vatikan.

KAJ JE NOVEGA

Cela gnezda kač v hrvatski šoli

Iz Kratove na Hrvatskem poročajo: Tukajšnja ljudska šola ima v prvem nadstropju učilnico, kjer se vrši pouk četrtega razreda. Pred nekaj dnevi je imela v učilnici svojo uro učiteljica Šaranović. Otroci so mirno poslušali njeno predavanje, nenkrat pa je tišino pretrgal strašen vrisk. Neka učenka v zadnjih klopih je, vsa pobledele v obraz, obupno zavpila na pomoč. Učiteljica je takoj stekla k njej, misleč, da ji je slabo, toda na svoje veliko presenečenje je zagledala, da se dekletcu okrog nog zvija velik gad. Ustrašila se je še učiteljica in pričela klicati na pomoč, otroci pa so zbežali na dvorišče. V sobi sta ostali samo še učiteljica in učenka. Klice na pomoč je slišal šolski sluga, ki je pritekel v razred ter brez pomišljanja zgrabil kačo

za vrat, jo odtrgal od dekličinih nog in jo na mestu ubil. Gad deklice k sreči še ni picil.

Vsi so bili prepričani, da je gad slučajno prilezel v učilnico, in zato se je pouk nadaljeval. Čez pol ure pa so otroci spet začeli klicati na pomoč in bežati iz razreda. Iz razpoke v zidu je namreč prilezel drugi, še večji gad. Pouk se je zopet nadaljeval, toda vsak dan je prilezlo iz razpoke v zidu po nekaj gadov. Do sedaj so jih ubili nad 20. Upravitelj je zaradi tega zaprl šolo, ker bodo pregledali vse zidovje in razpoke ter šolo očistili nevarnih kač. Mislijo, da se je v učilnico splazilo več gnezd gadov z namenom, da tam prezimijo. Zaradi gorkote pa so se kače prebudile in prilezle na svetlo.

Osebnosti

d 70 let je dopolnil zaslužni slovenski župnik, duhovni svetnik g. Martin Poljak v Sostrem pri Ljubljani. Na mnoga leta!

d 25 letnico mašništva je obhajal te dni dr. Ciril Ažman, profesor na državni gimnaziji v Novem mestu. Bog daj jubilanu še mnogo let!

Domače novice

d Za kmetijske zbornice se zopet zavzema »Kmetijski list«. »Polhod« mu pritrjuje, obenem pa povdarja: Daleč smo od tega, da bi nameravali zafrkavati. Vendar gospode od »Kmet. lista« in njih okolice vprašamo — zakaj se ne zavzamemo za ustanovitev kmetijske zbornice tako, da bi prišlo do dejanja? Predpostavljamo namreč, da tam imajo za to dovolj politične moči in da se zavedajo, da jim bo vsak pаметen, tudi nekmetijski človek, dal vso možno moralno oporo. Ne mislimo reči, da oni še niso nič resnega storili za donošenje zakona in končno ustvaritev obvezne kmetijske zbornice. To ne, ampak zdi se nam, da se te stvari preveč dotikajo samo z rokavicami in le preveč prosijo, mesto da bi potom dobro premišljene akcije iznesli zahtevo tako, da bi zaleglo in prišlo do dejanja. Mislimo, da boljše možnosti za to pač nima nihče drugi.

d Pa le ni kar tako s Poljšakom. Dne 2. novembra je bila pred dunajskim kazenskim sodiščem razprava proti raziskovalcu raka, bivšemu slovenskemu učitelju Alojziju Poljšaku, ki je bil preje v Jugoslaviji. Poljšak se je moral zagovarjati razi mazaštva. Zdravil je na raku obolele osebe z neko mažo in kapljicami, ki jih je sam iznašel. Na razpravi pa je šef dunajske klinike dr. Funtzke izjavil v korist obtoženca in trdil, da je Poljšak s svojimi zdravili ozdravil gotovo število na raku obolelih oseb, zlasti v začetku bolezni. Sodišče se je dalje prepričalo, da Poljšak od bolnikov ni pobiral nobenih posebnih nagrad. To so potrdile tudi priče. Svoječasno pa je avstrijsko ministrstvo za socialno politiko obtožencu naklonilo celo podporo v znesku 6000 šilingov, da bi mogel nadaljevati svoja zdravstvena raziskovanja. Glede na vse te okoliščine je sodišče Poljšaka oprostilo. Čestitamo!

d Za svobodo prostega razpravljanja o vseh gospodarskih vprašanjih se zavzema gla-

silo slovenskih trgovcev. Zanimiv uvodnik zaključuje s sledečimi tehtnimi besedami: Naš napredek je odvisen od tega, če odpravimo vse nepotrebne napake in to je dosegljivo z nepristransko, odločno in ustvarjujočo kritiko. Zato ni brez svobodnega razpravljanja o vseh gospodarskih vprašanjih rešitve, zato je treba to osnovno zahtevo gospodarskih ljudi uresničiti!

d Ljubljanski tramvaj je prevozil leta 1928 2,7. l. 1932 pa 6,7 milijonov potnikov. Njegovi dohodki so narasli od 3,7 v l. 1928 na 8,8 milijonov dinarjev v l. 1932.

d Ubijalec Amalije Malijeve obsojeni. Te dni je bila zaključena razprava proti bratoma Andreju in Antonu Maliju in Mariji Golmajer, ki so bili obtoženi, da so dogovorno ubili Andrejevo ženo Amalijo z namenom, da bi se Andrej nato poročil z Marijo Andrej Malijev bil obsojen na smrt, Anton na 20 let, Marija Golmajer pa na 8 let težke ječe. Poleg tega so dolžni vzajemno plačati očetu umorjene Amalije 20.500 Din odškodnine.

Med brati Hrvati

d Kraljica Marija je prišla te dni v Zagreb in je obiskala tudi zagrebiško stolnico. Kralj Aleksander pa je prišel na proslavo 100 letnice gimnazije v Kragujevcu.

d Zanimiv sklep. V Banjaluki je muslimanska verska skupnost sprejela zelo zanimiv sklep, ki ga muslimanski svet odobrava. Na zadnji seji so namreč sklenili, da se v nobeno versko službo ne bodo sprejeli oni muslimani, ki živijo v mešanih zakonih z drugovercem. Ta sklep je bil sprejet potem, ko so soglasno ugotovili, da so mešani zakoni muslimanov rakrana muslimanske družbe in da je treba to enkrat za vselej odpraviti.

d Novo šolo in vodovod je dobila te dni vas Dubrava pri Sibeniku.

d 3 milijone vredno posestvo je zapustil savski banovini nedavno umrl Ljudevit Kulmer iz Popova pri Krapini. Na imetju se mora ustanoviti sadjarska in vinarska šola za Hrvatsko Zagorje.

d Tudi Slovonom svoje! »Ruski novin« v Djakovu izhajajoče glasilo jugoslovanskih Ukrajincev piše, kako so naši Nemci dobro preskrbljeni z raznimi šolami in zaključuje: »A kako je z nami, Ukrajinci? V Bački imamo osnovno

Belo kot sneg in svezoduhte naj bo Vaše perilo. To lahko dosežete brez vsakega truda in muke, če uporabljate Persil. To odlično sredstvo za pranje se dobiva v vseh trgovinah.

Persil

šolo, v Sremu, v Slavoniji in v Bosni pa ni danes niti enega ukrajinskega razreda. Če imajo v Jugoslaviji Nemci posod, kjer jih je večje število svojo šolo, zakaj bi je ne imeli mi, Slovani?»

d Volitve v Delavsko zbornico na ozemlju Bosne in Hercegovine so uspele tako-le: V volivnem imeniku je bilo 52.461 volivcev. Glasovalo je 31.701 volivcev; od teh 26.902 za rdečo listo, 4799 pa za plavo. Prvi bodo imeli v delavski zbornici 41, drugi pa 7 mandatov.

d 170 km dolg nasip. V Slavoniji so dokončali ogromen nasip, ki brani pol milijona oraloval zemlje pred vodo. Nasip je zgradila vojska zadruga Bidi-Bosut. Nasip je dolg 170 km ter je na levem bregu Save. Povodenj leta 1925 je v tem kraju napravila 150 milijonov Din škode. Novi nasip bo take škode na tem kraju popolnoma onemogočil. Zadruga je pričela nasip graditi meseca marca 1928 in ga je torej gradila dobrih 5 let. Nasip je opremljen z avtomatskim telefonom. Zadruga je za nasip izdala do sedaj 50 milijonov Din, izdala pa bo še 22 milijonov. Na nasipu je enajst čuvajnic z gospodarskim poslopjem. Pri nasipu so tudi štiri ve like črpalne postaje, ki zmorejo skupaj v sekundi izčrpati 7800 litrov. Zadruga, ki je to izvršila, je ena največjih pri nas v Evropi.

d Posebne obrtne policaje z nalogo, da preganjajo šušmarstvo, dobi Zagreb.

d Do 70 cm snega je zapadlo te dni na Velebitu.

d 18 obolenj za pegastim tifusom je bilo v neki hercegovinski vasi. Ugotovljeno je, da je nastala bolezen vsled silnega pomanjkanja, ki ga trpe ljudje.

d Za uničenje podgan je postavila zagrebska občina pol milijona dinarjev v proračun.

Skoraj 246 milijonov dolarjev škode so napravili preteklo leto požari v Ameriki.

10.000 dolarjev je dobil umetnik Paderewski, da je pol ure igral na klavir za ameriško radio-družbo.

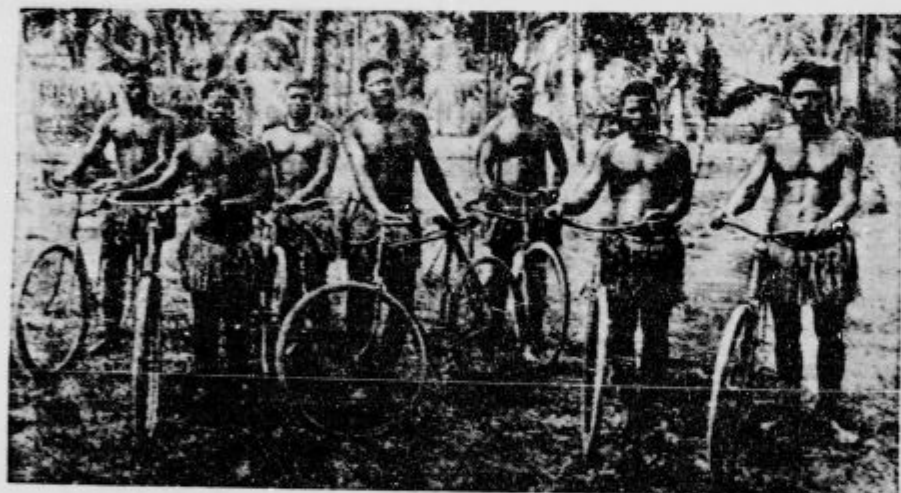

Poročali smo že, da se je predsednik poljske republike Mościcki kljub svoji visoki starosti poročil z mlado Poljakinjo. Poreka je bila v Varšavi, in sicer se je izvršila prav na tistem. Zakrament svetega takona je poročencema podelil škof Krakowski. Nevesta Mary Dobrużanska ima nekako 40 let manj, vendar njen moč.

Vsako leto v Londonu žalujejo za angleškimi vojaki, ki so padli med obrambo belgijskega mesta Ypern v svetovni vojni. Škotske čete nastopijo z godbo, ki igra žalostinke.

Naročajte »Domoljuba«!

Kakšno nasprotje! Moderno kolo in Adamova obleka žrncev. Japonci prodajajo kolesa v krajih ob Tihem oceanu, kamor doslej še ni prodrla civilizacija, po tri dolarje. Za 150 Din si lahko torej kupiš moderno kolo! Japonce kolo mnogo več stane, prodajajo pa ga ceneje samo, da bi ubili že v kralj trgovino Evropevcov. Svoje delavstvo tudi zelo slabo plačujejo.

Sestra Vincent je bila odlikovana z najvišjim francoskim redom, to je z redom častne legije. 44 let svojega življenja je posvetila vzgoji otrok in pravi radi tega jo danes časti francoska republika, ki jo čuti pomanjkanje naraščajo.

»Pozdravi prav lepo mamico in povej ji, da se ji zahvaljujem za deset lepih jabolč.«

»Oh, ali se ne bi zahvalili rajši za dvanaest jabolč?«

61

V Rimu so fašisti te dni organizirali »stenitovski dan«. Več sto parov je korakalo po glavnih ulicah mesta in fašisti so jih burno poudarjavali. Mussolini je podaril vsakemu paru zibelko in perilo za enega otroka. Računajo, da bo tega darila deležnih okoli 60.000 parov po vsej širni Italiji.

Iz naše prestolice

d Pred začetkom graditve novih modernih cest? V gradbenem ministrstvu je dogotovljen načrt za zgraditev novih modernih avtomobilskih cest v vsej državi. Kot ena izmed prvih cest bo zgrajena cesta Belgrad—Pančevo—Vršac, potem pa se namerava graditi cesta Belgrad—Zemun—Novi Sad—Subotica. Verjetno je, da bodo prihodnje leto pričeli graditi asfaltno cesto Belgrad—Zagreb, za katero je že določen znesek 800 milijonov dinarjev.

d Koliko je katoliških otrok na belgradskih šolah. Po statistiki, ki jo je prinesel zadnji »Glasnik beogradske nadbiskupije« je v Belgradu na ondnotih osnovnih šolah 1755 katoliških otrok. In sicer: v šolah župnije Kristusa Kralja je 339 otrok, v župniji Matere božje 425, v župniji sv. Antona (frančiškanski) 342 otrok, v župniji sv. Petra 372 in v župniji sv. Cirila in Metoda (Čukarica) 116 otrok. Skupaj je teh otrok 1594. Temu številu je treba prišteti nemške šole, med katerimi so 103 katoličani, in češke šole, kjer je 58 katoliških otrok.

d Do 25. oktobra smo izvozili iz Jugoslavije 5500 vagonov češpelj. Od teh 3000 suhih. To je največji izvoz povojnih let. Od izvoza odpade 65 odstotkov na Bosno in Slavonijo, ostanek na Srbijo. 70 odstotkov vseh češpelj je šlo na Češkoslovaško.

d Ker mu je hlapec pokvaril plug. V vasi Nadalji, blizu Srbobrana, se je obesil eden najbogatejših kmetov, ker mu je hlapec — po kvaril plug.

d Naš izvoz lesa. V avgustu smo izvozili 7370 vagonov gradbenega lesa, in septembru 1671 vagonov (lani 1969) v vrednosti 5883, kar pa je še vedno za 1027 vagonov več ko v lanskem septembru. Vrednost v septembru izvoženega lesa je znašala 46,2 (lani 35,8) milijonov dinarjev. Drv smo izvozili v septembru 1671 vagonov (lani 1969) v vrednosti

3,0 (lani 3,2) milijonov dinarjev. Oglja 210 (138) vagonov v vrednosti 1,0 (0,8) milijonov. Pragov 14.000 (4000) v vrednosti 0,55 (0,17), lesnih izdelkov 184 (157) v vrednosti 2,77 (2,32) milijonov dinarjev.

Nesreče

d Avtomobil je do smrti povozil v Zagrebu 23 letnega slugo Antona Dimića in 10 letnega Stanislava Čokana.

d Ko sta tihotapila z žganjem. Posestnik Lorbec in njegov tovariš iz Dedoncev sta na meravala vtihotapili žganje iz Jugoslavije v Avstrijo. Ko sta hotela prekoračiti mejo, ju je za gledal avstrijski obmejni stražnik. Na njegove vzklike sta vrgla nahrbtnika od sebe in zbežala v gozdič na avstrijski strani. Stražnik je takoj ustrelil štirikrat v zrak. Ker pa sta ga tihotapca začela klicati za seboj in mu grozila, da bosta tudi onadva streljala, je začel streljati za njima. Kroglja je zadela Lorbeča, ki je kmalu nato izdihnil.

d Lobanjo si je prebil. Neki posestnik iz Zankovec se je vozil po opravkih. Ko se je vze čer vračal domov, je bil že precej vinjen in to je bilo zanj usodno. Padel je z voza in si prebil lobanjo. Vsa zdravniška pomoč je bila zaman, nesrečni Vrečić je podlegel poškodbam. Zapuščena žena in osem nepreskrbljenih otrok.

d Z grozo je opazila, da je mož mrtev. Posestnik Cipot iz Polane pri Murski Soboti se je peljal na Hrvaško, kjer je kupil bika. Ko se je pozno v noč vračal domov, se je bil med potjo izmučil, zato so ga v Beltincih spravili na voz. Ko je doma prišla žena možu s svetilko nasproti, je z grozo opazila, da je mož mrtev. Med potjo se mu je zgodila nesreča, najbrž ga je ubil bik, ki je med potjo ušel in so ga zjutraj komaj ujeli. Sumi se tudi na roparski napad, zakaj Cipot je imel s seboj večjo vsoto denarja, katerega pa pri njem niso našli. Kako je

končal nesrečni posestnik, se bo težko kdaj zvedelo, zakaj vozil se je sam.

d Ustrelil se je Damjan Stojčić, okrajni načelnik v Bački Palanki.

d Jugoslovanski parnik »Ljubica Marković« je s tovorom lesa nasedel blizu Otrantia. Parnik je bil zgrajen leta 1892, ima 1400 ton nosilnosti in je last Evgena Markovića iz Splita.

d Zgorela je domačija posestnika Jožeta Miheliča na Grajenšaku v občini Vurberg pri Ptuj.

d Požar je uničil skedenj, dve šupi in svinjak, last Janeza Grašiča na Hujah pri Kranju.

d Pri gašenju apna se je ponesrečila Ana Drevenshek, žena posestnika iz Ljubstave pri Sv. Vidu. Dobila je nevarne opekline na obrazu in rokah, v nevarnosti sta obe očesi.

Razno

d Duhovne vaje za žene bodo v Domu Brezmadežne še enkrat pred božičnimi prazniki in sicer od 25. do 29. novembra. Ob sklepu cerkvenega leta prenovite svoje duše, da boste mogle v krščanskem duhu zmagovati odgovorne naloge, ki jih imate kot žene in matere. Priidite v naš prenovljeni Dom duhovnih vaj. Pišite na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

d V domu duhovnih vaj Sv. Jožef nad Celjem se prične tridnevne oddeljene duhovne vaje za žene v soboto, 18. novembra ob 6 zvečer. Ravno tako za žene v soboto, 16. decembra ob 6 zvečer. — Za dekleta bodo zaprte duhovne vaje v domu od sobote, 2. decembra ob 6 zvečer dalje. (Duhovne vaje trajajo vselej od 6 zvečer prvega dne, nato polni drugi dan, tre-

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri

CENTRALNI VIN+RNI v Ljubljani

RAZNO

Ali se bliža svetovni mir? Tako zvani pacifisti so pričeli napadati Francijo, češ da vzdržuje militarizem. Tem zunanjim pacifistom so sledili tudi francoski socialisti. Tedaj je vladna stranka objavila, kako se oborožujejo sosedne države in sicer porabi Anglija 18 milijard frankov, Nemčija 15 milijard, Scvjetska Rusija 16 milijard 800 milijonov, Združena države 18 milijard, Italija 8 milijard 417 milijonov frankov itd. »In te države zahtevajo, da se Francija razoroži.« — Tako govori Francija.

Nevarnost električnega toka. Električni tok niže napetosti, ki se običajno rabi v gospodinjstvu, postane v določenih okoliščinah lahko prav nevarna. Pred vsem so razni ljudje napram električnemu toku različno občutljivi in isti tok utegne nekemu človeku škodovati, docim drugemu ne. Še važnejše pa so zunanje okoliščine, v katerih je človeško telo sprejelo električni udarec. Posebno nevarno je dotikanje električnih svetilk, vodov itd. z vlažnimi roka-

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka iz nemščine
prevedla Marija Kmetova

Ze so se hotela zapreti vrata, ko so se spet odprla in se je vnovič oglašil vratar: »Pa otroke ima tudi!«

Tedaj se je L'Abbé Violone spomnil. Ona učiteljica je bila, ki je zanj neki župnik iz neke zakotne hribovske vasi prosil dovoljenja, da si sme ogledati starinsko stavbo z vsemi zakladi. Dovolil je bil.

Pred cerkvijo se je podila gruča otrok krog bele obleke in črnega talarja. Ker sta bila oba v solnce, ni mogel L'Abbé Violone razločiti njenih lic.

»Bonjour, Monsieur L'Abbé« (»Dobro dan, gospod župnik«), je zaslišal neki domači, pristrčni glas in črni talar je šel proti njemu. Sedaj si je mogel ogledati tega človeka, seveda, če je pogledal navzgor!

Vsa čast! Vse pogorje Jura ni premoglo takega močnega borovca. Ta človek, skoraj grdih potez, je bil praobraz moči in dobrote. Njegove spremlevalke Abbé se pogledal ni. Le nalahno se je priklonil in niti besedice ni odvrnil, ko se mu je vljudno zahvalila.

Sam jih je vodil po poslopju. Najprej so bili v tisočletni cerkvi s krasnim vchodom in pristnem romanskem slogu in z veliko premajhnimi vratci, okrašenimi z neštevilnimi lesorezi. Otroci so pazljivo poslušali razlago Abbéja in se vneto prizadevali, da bi mogli razbrati iz raznih podob kako znano lice. Ko je Abbé odprl vrata, jih je tako slepila luč, da spocetka niso videli ničesar drugega, ko črno praznino in nekaj svetlikajočih se točk. Le polagoma so se prikazali obrisi stebrov, klopi in

starih ljudi, ki so se preplašeno prebudili in zdaj še mukoma tipali za konci svojih molitev. Slednjič so se dvignili, za hip oklevaje obstali in se nato radovedno pridružili otrokom. Je bilo vendar spet nekaj novega in pa, morda je le v cerkvi še kaj takega, česar niso še nikoli opazili? In vsi so gledali slike, izrezljane in pobarvane svetnike, klopi s krasnimi, leenimi ornamentami — pa prižnico, ki jo je izdelovalo vse življenje mnogo, mnogo ljudi. »Umetnina,« je rekel tuji župnik, »edina te vrste.«

Ker je bila cerkev posvečena nadangelu Mihaelu je bil na baldahinu angel nadnaravne velikosti, oborožen s sulico, porivajoč v globino neko prikazen, ki je bila ko zmaj in ko hudič. Z nogo je stal na nasprotnikovem tilniku, njegova sulica se je pod iztegnjeno roko nasprotnika zabadala v prsi. In kako se je spakoval ta hudobec kraj prepada! Jezik je mohl iz žrela in zaeno kazal zobe. Otroci so ga tako občudovali, da so kar otrpnili. L'Abbé Violone je bil tako nepreviden, da je pripomnil, kako se ta podoba še večkrat ponavlja v rezbarijah na klopeh.

Tedaj so se razkropili otroci po cerkvi in iskali peklenščka. Nekega fantka, ki so ga že dolgo iskali, so našli slednjič za neko klopo, kako je klečal pred tako podobo in si na vso moč prizadeval, da bi zaeno kazal jezik in zobe. Tako se je napejal, da je bil rdeč ko kuhan rak.

»Ko kak velik,« se je smehljaj stari župnik.

Mnogo znamenitosti je bilo v zakristiji. Videli so kelihe, ki so se z njih lesketali dragulji; dalje monštrance, z zlalom pretkane mašne obleke, škofovske kape, svete relikvije, darila kraljev in cesarjev in mnogo pisanih, starih slik.

Mlada vladarica se je vsega najbolj veselila. Razodevalo se je to iz načina, kako je znala kako stvar varno in spoštljivo prijeti. A saj so bile njene roke ko nalahke ustvarjene za to! Bile so ozke, bele, duševne roke;

tji in četrti dan ter se zaključijo petega dne zgodaj jutraj. V oznanilo se bo vselej imenoval le prvi, začetni dan s pričetkom ob 6 zvečer. Pridite v obilnem številu, da se odpočijete v samoti in se ohrabrite za nadaljnjo življenjsko pot!

d Ne puščajte nepreorananih njih brez zimo! Njive, katere se pred zimo ne preorjejo, trpijo veliko škodo. Mrtve ležijo, ne zrak in ne mokrota ne more do zemlje, mnogo v zemlji se nahajajoče vode izhlapi. Če pa je njiva preorana, moči dež zemljo, voda se zbira na dnu, da je zemlja vlažna tudi še v toplih vigradnih in poletnih dneh. Zimska vlaga je našim njivam neobhodno potrebna, le tako seže zmrzina v globlje zemeljske plasti in razdrobi trde kose zemlje ter razkroji kemične snovi. V vigradi preorane njive pa kmalu izhlapijo in ovirajo mlado rast, kar ima za posledico manjši pridelek. Zato naj vsak, kdor more, preorje svoje prazne njive že v jeseni.

d Možnost prodaje naših vin na Češko-slovaško obstoja zlasti letos, ker je tam trta slabo obrodila. Zahtevajo pa se močna vina.

d Pri volitvah v Delavske zbornice, ki so se vršile te dni po vsej državi, so zmagali z veliko večino socialisti. Z ozirom na ta izid piše »Kmetijski list« med drugim sledeče: Kuj naj reče državna oblast na več ali manj prikritih »javne« nastope z zakonom razpuščenih strank? Nastop teh strank oziroma njenih delov ni koristen niti za delavstvo, ni pa tudi v skladu s splošno državno politiko, ki nikakor neče trati delavcem njihovih pravic, na drugi strani pa zopet ne more dopustiti, da vodijo razni »voditelji« delavstvo po starih političnih potih, čeprav pod firmo »strokovnih organizacij«. Vsekakor je treba najti pot, da se stari politiki tudi v delavskih zastopih napravi konec. Delavske zbornice imajo nalogo skrbeti za materialni in kulturni napredek delavstva, ne pa za »svetov-

ne nazore«. S starimi političnimi ostanki je treba povsod enkrat za vselej korenito pomesti in z novo državno politiko bo treba spraviti čim prej v sklad tudi vso ostalo zakonodajo.

Novi grobovi

d Blagor mu, ki se spočije. V Zagrebu je umrl kanonik in vseučiliški profesor dr. Rudolf Wimer. — V St. Vidu nad Valdekom je odšla v večnost Amalija Markac. — V Ljubljani so umrli: Franja Celnar, Josip Cerar, Franja Strkovič roj. Petruhar, Anica Mencinger roj. Vizjak, učiteljica v Radovljici in Joško Bernot, predmetni učitelj v pok. Naj počiva v miru!

Naznanila

n Podružnica Zveze absolventov kmetijskih šol v St. Jurju ob juž. žel. ima svoj ustanovni občinski zbor v nedeljo, dne 19. nov. na kmetijski šoli s sledečim sporedom: od 9 do pol 11 predavanje gg. ing. Petkovića, ing. Kropivška in prof. Vardjana za absolvente. ob pol 11 ustanovni občinski zbor podružnice. ob 11 seja širšega odbora ZAKS. — Obed dobi lahko vsakdo na šoli za 3—4 Din, kdor se prej prihlasi z dopisnico ravnatelstvu šole. Po obedu ogled kmetijske in kmetijsko-gospodinske šole. Vabljeni so vsi absolventi od blizu in daleč, predvsem pa naj se udeležijo ustanovnega občinskega zbora vsi absolventi iz okolisa podružnice, čeprav se niso članili Na svidenje! — Pripravljali odbor.

n Stanovska država je naslov brošure, ki je izšla v knjigarni Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Knjiga stane 12 Din in se dobi v vsaki knjigotračnici.

n Prosvetno društvo »Smarec« naznanja, da ima v nedeljo dne 12. novembra ob 3 popoldne svoj redni letni občinski zbor, v prosvetnem domu. Ker se isti ni vršil dne 29. oktobra, bo sedaj gotovo ob določenem času. Vabljeni vsi!

n Radi apostole je naslov knjižice, ki jo je izdala Katoliška akcija v Mariboru. Važna bro-

IGNACIJ NAROB. TAPETNIK.
GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 16 (PRI LEVU)

šurica staro 5 Din, vezana pa še enkrat več. Dobi se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Prav toplo jo priporočamo v nakup vsem, ki imajo preročeno človeške družbe sveta alvar.

n Katol. prosv. društvo v Metelkovi pri Škottji Loki uprizaro na Martinovo nedeljo 12. nov. ob 15 igro: »Zapravljivce«, farobna pravljica v treh dejanjih (8 slikah).

n Klavirjev misijonski koledar za leto 1934. Koledar krasi izredno lepe slike iz afriških misijonov, priljubni se vsakemu zaradi poučne in zanimive vsebine. Med drugimi je v njem privlačna povest »Male Abesinke«. Ta ljubek popis je vzlet iz življenja treh zamorskih deklic, ki so živele v Rimu ob strani služabnice božje Marije Teretije Ledochowske. Vsem misijonskim prijateljem ga toplo priporočamo. Naroča se pri »Družbi sv. Petra Klavirja, Ljubljana, Metelkova 1. — Cena 5 Din.

n Misijonski koledarček za mladino za l. 1934. Prinaša ljubke povestice in sl. v. V veselje bo ne samo mladim, ampak tudi odraslim. Zlasti galska je povest »Peterčkov prvo in zadnje sv. obhajilo. Nad vse šaljiva pa je zgodba »Za malega namorika malo preveč«. Priporočamo starem in mlajšim, da naročijo koledarček. Cena 3 Din. Pri 10 izvodih eden povrh. Naroča se pri »Družbi sv. Petra Klavirja, Ljubljana, Metelkova ulica 1.

n Prosvetno društvo v Boh. Bistrici ponovi na splošno željo v nedeljo 12. novembra ob 3 popoldne misterij »Slehniki«.

Listnica uredništva

Na več strani: Dotični deček za čevljarstvo obrt je že oddan. Za odgovor prosimo vselej znamko. — V Mezgovce: Ravnanje dotičnega ni bilo pravilno, vendar vam svetujemo, potrpljenje. Zadeva bo prišla na vrsto ob drugi priiliki. — Jožetu Stubiču v Jolietu: Tri doberje smo izročili upravi. Vaš opis življenja bo gotovo zelo razveselil Vaše domače in prijatelje in smo ga zato poslali na Polico. Prosimo, ne zamerite! Bog Vas živi!

Zaradi goste megle je strmoglavilo francosko trimotorno letalo. Dva mrtva.

36 družb, ki se pečajo z vožnjo po zraku v vse strani sveta, ima Anglija.

>golske, si je mislil poznavatelj umetnosti. Take roke je bil videl doslej le še pri podobah svetnikov in pri svoji materi.

Ko so ga ogledali zakristijo, so prišli pod mrko, križno obločje in nato še na pokopališče, kjer je bilo vse ena sama luč in mušica prelestnih rož in metuljev.

>O, kako lepo, kako lepo!« je vzklila vladarica in obstala ko začarana.

Zdaj se je L'Abbé Violone prvokrat ozrl v njen obraz. Tako popolno je bila lepa, da je mogla ta lepota povzdigniti človeka do nebes in ga zaeno silno užalostiti. Zdelo se je, da njena lepota ni več pozemska. In vendar — kdor jo je videl, bi svoj živ dan kopnel po njej s hrepenenjem, ki ne pozna niti bolečin niti bridkosti in je že samo v sebi zveličavno.

L'Abbé Violone jo je pogledal in se razveselil njene čistosti in dovršenosti. Po temačnem hodniku sta šla vstrice in nista govorila. Njemu se je zazdelo, da jo že dolgo pozna.

Le naš župnik je stopal z njima gor v knjižnico. Otroci so ostali spodaj pri starih ljudeh; pazili so drug na drugega. Zgoraj jih je objela svečana tišina samotana. L'Abbé Violone jima je tako razkazoval svoje dragocene knjige, kakor človek seznanja svoje prijatelje s tuji. Ponosen je bil, ko sta oba gosta vzklila od začudenja. Potem je odprl okno in pokazal svoje ljubljene gore: »Le Chasseral!« Vrh gore se je poigraval veter z lahimi, razcefranimi oblaki, ki so bili že vijoličasto obrobjeni.

>Tam zgoraj je pa nevihta,« je rekel župnik.

>Brez dvoma je ondi čudovito lepo,« je dejala učiteljica.

>Ali vam je veter všeč?« jo je L'Abbé Violone prvič nagovoril.

>Monsieur L'Abbé morda pozna Prudhommevo pesem o vetru?« je vprašala ona.

>Ki se konča: Da objel bi svet...« je dodal Abbé in nenadoma sta oba umolknila.

>Ali je še kaj, da bi si ogledali?« je vprašal župnik.

>Če želite, še samotija, koj zadaj, tam sredi tega griča!«

Odšli so k samotiji, vsi skupaj: otroci, starke in starčki in vratar. Pot navkreber je bila zložna, vendar bi bila skoraj nevarna. Starčkov se je prišla mladost otrok. Župnik je pripovedoval prijetne dovipe, ki se jim je moral celo strogi Abbé smejeti. Vladarica je ponudila roko nekemu beležnemu dedku in vso pot jo je okajal z dimom svoje pipe. Majhna, skrušena starka se je držala župnika in sladkobno pomežikala drugim. Ze dolgo ji ni nihče ničesar zavidal, pa je hotela danes do dna izprazniti čašo te sreče. Saj jo je naš župnik vlekel čez drn in strn s seboj in je kar ni izpustil.

Kmalu so dospeli k samotiji. Ondi ni bilo drugega ko majhna jama v skali. Nizka je bila in le tako dolga, da se je mogel človek zlektni v njej. Tu je živel pred šest sto leti neki sveti puščavnik in to je bila njegova celica. Kakih dvajset metrov široka kamenita plošča je tvorila predvežje pred tem svetiščem. Vaej krajini je gospodovala in bila najlepši del samotije.

Kakšen krasen razgled je bil oddol! Široka in divja reka Doubs se je ko jeklo modrila med sočnatimi, z rožami posejanimi tratami. Dalje položne rebri, tihe vasi. Vse je bilo v praznji luči, ki so se v njej tajali jasni, ostri obrisi in je sanjavo izravnavala barve in črte.

>Gospod župnik,« je vzklila starka, »tu je tudi čudodelni studenec, ki pa poleti, žal, usahne. Saj prav za prav niti studenec ni; je le vodeni curek, ki polzi

mi ali pa z vsem vlažnim telesom n. pr. pri kopanju. V takih okoliščinah škoduje občutljivemu človeku lahko že 25 volni tok, zato je treba z električnimi napravami v vlažnih prostorih iz posebnih previdnosti.

Iznajdljivi. Gasilno društvo na Dunaju je dolgo premišljevalo, kako bi moglo biti ob vsakem vremenu, tudi če so sile zasnežene, vedno o pravem času na kraju požara. Omislili so si brigadno, ki ima sprejeto močan aneženi plug in pot si utira z »gosenicami« na kolesih. Tako jim je mogoče tudi ob času visoko zapadlega snega vršiti svojo službo.

Starokatoliški v Švic. Zadnje švicarsko ljudsko štetje pokazuje, da so starokatoliški v svojih razvojnih središčih precej nazadovali. Po vsej prikliski se je njihovo število okrcilo za okoli 10.000. Samo v kantonu Bern so nazadovali od 5003 na 3966 in v samem mestu Bern so izgubili 400. V Brienneu pa 80 duš. Na splošno je pa katoliška cerkev v teh krajih malce napredovala. V zadnjih desetih letih je katoličanstvo v starih svetih mesecih starega katoli-

Redne knjige Družbe sv. Mohorja za l. 1933

1. Koledar za leto 1934.
 2. Večernice, socialna povest »Izobčenci«, napisal M. Malešič.
 3. »Jetika«, silno potrebna knjiga primadranca Fr. Debevca.
 4. »Naše morje«, bogato ilustrirana knjiga našim morju.
 5. Življenje svetnikov od 17. maja dalje.
 6. »Mutasti greh«, povest P. Dürflerja.
- Vseh šest knjig 20 Din.

Knjige proti doplačilu.

1. Dr. Andrej Gosar: Za nov družabni red, broš. 99 Din, vez. 111 Din.
2. Krekovi Izbrani spisi IV. zvezek, broš. 27 Din, vez. 33 Din.
3. Deželič Vel.: Kragulj, roman iz IX. stoletja, broš. 21 Din, vez. 30 Din.
4. Mara Rus: Njene službe, povest služkinje, broš. 12 Din, vez. 21 Din.

Ker so letos nekaj knjig več natisnili, si jih vsak za označene cene še vedno lahko nabavi.

— Ne smemo dopuščati, da nam leže jedi ne prebavljene v želodcu, ne smemo jesti slabo prekuhanih jedi, marveč brigati se moramo za dobro prebavo in urejeno stolico, brez katerih ni pravilnega kroženja krvi in seveda tudi ne pravega zdravja. Ako čreva ne delujejo redno, nam dobro stori Fellerjeve kroglice »Elsa«, ki zanesljivo delujejo, so popolnoma neškodljive in ne dražijo črev. Fellerjeve »Elsa« kroglice krepe želodec, čistijo telo in kri. 6 skateli Din 30, 12 skateli Din 50 z zavojnino in poštino vred pri lekarnarju Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elza trg 16, Sav. banovina.

Pošiljte naročnino!

cizma, napredovalo za 12,5%, medtem ko so starokotoliki v istem času nazadovale za 17,5%, v mestu Bern pa celo za 22%.

O čem razpravljajo moški in ženske. Neki angleški dnevnik je razpisal natečaj o vprašanju, o čem razpravljajo moški in ženske. Na podlagi doslihih odgovorov ugotavlja list, da se moški najpogosteje pogovarjajo o sportu, potem o kupcih, o možeh in o dnevnih dogodkih. Šele na šestem mestu stoji obravnavanje žensk. Drugače ženske. One se pogovarjajo največ o moških, potem o oblekah in zabavah. Dnevni dogodki stojijo pri njih šele na osmem mestu. Pri moških so na devetem mestu šale in dovpti, o katerih ženske trdijo, da jih sploh ne delajo.

Zavarovala se proti mrazu. Poslovodja v nekem ameriškem hotelu je bil nad vse presenečen nad prtljago, katero je moral poslati za neko stanovnico v hotelu, ki se je odpeljala na zapad na obisk. Svojo prtljago je namreč označila sledeče: 100 lb. premoga in vreča oglja. Ženska se je res bala, da bi ne zamrznila na mrzlem zapadu.

po skali. Ali vidite to temno liso na kamnih? Zdaj pa zdaj kane celo kaka kaplja!

»Presneta reč,« je zamrmral dedek s pipo, »kadar koli pridem sem, ni vode!«

»Ali mislite, da bi vam kaj pomagala?« ga je vprašala vladarica.

»E, seveda — saj se je stari mežnar celo naglušnosti iznebil, čeprav je bil gluhih ko zemlja!«

»Res, res,« je zatrjevala starka. »Prav pred smrtjo je slišal celo zvonove zvoniti! Nikoli v življenju ni bil tako vesel. Ves blažen je umrl.«

»Meni je studenec zacelil staro rano,« je zatrjevala druga.

»Meni bolno nogo.«

»Meni bolno srce.«

Vladarica je pristopila k studencu. Smejljala se je ko mati, ki hoče ustreči kakemu otroško neumnemu želji.

S prgiščem obeh rok je čakala pod kapljami in čez čas se je prgišče napolnilo. Ponudila je vodo starčku.

Svečano se je odkril in se sklonil k svežemu požirku.

»Meni tudi, meni tudi...« vsi so si želeli zdravja, tudi tisti, ki so bili zdravi, in še otroci. A vladarica je šegavo zavrnila otroke: »Za vas pa vaš angel varuh dela čudeže vsak dan! Vi niste potrebni studenca.«

Pa je vendar precej časa trajalo, da so bili vsi utešeni. Vladarica niti opazila ni, da so že vsi odhajali.

Se je stala dvignjenih rok pri studencu. Ko se je obrnila, ni bilo nobenega bolnika več. Le Abbé Violone je še čakal.

Oklevaje in vprašujoče mu je ponudila čašo svojih svetniških rok.

In L'Abbé Violone se je ponižno sklonil in bilo mu je, ko da pije iz njih vso lepoto sveta in pozabljenje vseh bridkosti.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Poročila — 13.30 Plošče — 23. Konec. — Četrtek, 9. nov.: 18. Otroci in odrasli — 18.30 Pogovor s poslušalci — 19. Srbohrvaščina — 19.30 Plošče po željah poslušalcev — 20. Večer skladatelja Čajkovskega: 1. glasbeno predavanje; 2. samospevi ge. Popove in Asejeve s spremljevanjem Radio orkestra; 3. Radio orkester; 4. Plošče — Vmes čas in poročila. — Petek, 10. novembra: 11. Šolska ura: Pravljičje, šale in uganke za dobro voljo — 18. Smučarska gimnastika — 18.30. Nezgode v letalstvu — 19. Sokolstvo — 19.30 Izleti za nedeljo — 20. Prenos iz Belgrada — 20.40. Prenos iz Zagreba — 22.30. Poročila, plošče. — Sobota, 11. novembra: 18. Martinovanje — 19. Ljudski nauk o dobrem in zlu — 19.30. Zunanji politični pregled — 20. Rapalski večer, izvaja klub jugoslov. akademikov — 21. Radio orkester: Jesen v orkestralni glasbi — 22.30. Poročila, Radio-jazz. — Nedelja, 12. novembra: 8.15. Poročila — 8.30. Gimnastika — 9. Versko predavanje — 9.30. Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 10. Kdo mora biti zavarovan — 10.30. Pevski koncert Julija Betetla s spremljevanjem Radio orkestra — 11.15. Slovenska glasba, izvaja Radio orkester — 12.30. Plošče — 16. Kmetijska ura: Iz sadjarstva in vinarstva — 16.30. Pevski zbor »Zorac« iz Šiške — 17.15. Plošče — 20. Prenos operete iz Ljubljane — Vmes čas in poročila. — Ponedeljek, 13. novembra: 18. Gospodinska ura: Naši pesni — 18.30. Sedanji položaj pomožnih Nagajen — 19. Plošče — 19.30. Slavonija v šegah in navadah — 20. Martinov večer: Šramel kvartet Hummer — 20.30. Slovenske narodne v duetu gg. Gostič in Rus — 21. Radio orkester in Radio-jazz — Vmes čas in poročila. — Torek, 14. novembra: 11. Šolska ura: Kako se pripravljati narava za zimsko spanje — 18. Otroški kotiček — 18.30. Plošče — 19. Francoščina — 19.30. Moja pot po Norveški — 20. Glasbeno predavanje — 20.30. Kuplete poje g. Bajdo — 21. Vokalni dueti: gđni. Kristanova in Rudolffova — 21.30. Čas, poročila — 21.50. Radio orkester — 22.30. Angleške plošče. — Sreda, 15. novembra: 18. Komorna glasba, Radio kvintet — 18.30. Radio orkester — 19. Tujski promet in naše občine — 19.30. Literarna ura: Engelbert Jangt o naši mladinski književnosti — 20. Pevski zbor »Grafikec« — 20.45. Koncert ge. Pavle Lovsetove s spremljevanjem Radio orkestra — 21.30. Koncert Radio orkestra — 22.30. Čas, poročila, plošče.

Kakšen je pravi mož

Pravi mož se nikdar ne pritožuje, da mu svet dolguje srečo in razne druge ugodnosti za življenje. Vse, kar tak mož zahteva je pravica do življenja in da lahko živi kot pravi mož.

Pravi mož je ravno tako pošten v temni sobi svojega stanovanja, kakor je pošten čez dan v javnosti.

Pravi mož ne zahteva kakih predpravic ali posebnosti; on želi samo dela in pošteno plačo.

Pravi mož ne mara nekaj za nič; vsled tega pazi na njih ugled kakor na svojega lastnega.

Pravi mož je zanesljiv, ali mož-beseda. Njegova beseda je ravno tako veljavna in sveta, kakor njegova prisega.

Pravi mož stori in rad izvrši več kakor obljubi.

Pravi mož ne mara nekaj za nič; vsled tega ga ljudje, ki bi radi hitro obogateli, — ne vpoštevajo.

Pravi mož vedno rad dela izgovore za druge, ne pa za sebe. Z drugimi je potrpečljiv in usmiljen, napram samemu sebi pa strog.

Pravi mož se veseli življenja; tako se tudi ne boji smrti.

Pravi mož nikdar ne išče kake nesreče; če ga pa ista slučajno zadene, isto junaško prenaša.

Ljubezen in zvestoba pravega moža do svojega bližnjega je neprekosljiva.

Pravi mož je največji zaklad človeške družbe na svetu.

— Slabo vreme je zopet tukaj, ali boljše rečeno, vreme za revmatizem. Revmatične bolečine se pojavljajo v členkih na rokah in nogah, v križu itd. Večkrat so te bolečine tako hude, da se ne moremo niti premakniti. V takem slučaju uspešno delujejo priznane ter po vsem svetu znane »Bayer« Aspirin tablete. Aspirin tablete blažijo bolečine in nas varujejo pred prehlajenjem, influenco, angino in hripo. Pazite na varnostno znamko!

Z lahnimi koraki in ko da ga nosijo nevidne peruti, je stopal nato po kamniti poti navzdol k svojemu svetu: k stari cerkvi, samostanu, k skupini trpečega človeštva, k temnemu križnemu obločju, k sanjavi božji njeni v solcu, kjer je bilo temnomodro nebo tako blizu, da bi ga prijel.

17.

Tam spodaj v vasi, kjer se že začnajo njive, stoji majhna hiša sredi vrtička, kjer je prostora le za nekaj glav solate in nekaj peteršiljka in — če ni drugače — še za malo redkvice, a te se morajo že pošteno stisniti. Vse to pa ni oviralo hišice, da se ne bi skoraj zadušila pod rožami. Z visoke, mahovite strehe je v divji zmedzi viselo evetje pečnikov, zvončnic, kreča in kozjih parkeljčkov. Dolge, kodraste trave pa so segale ko skuštrani lasje prav dol do okenskih oči.

Od spodaj navzgor pa so zato plezali majhni, zali šopi vrtine prav do dimnika, a na policah oken so se šopirile kričeče rdeče krvonočnice s svojo bujno lepoto.

Bila je hišica za lutke in je imela troje oken. Večkrat je bilo videti pri vsakem oknu po dvoje, troje rdečih, pravkar umitih obrazkov, ki so pritiskali svoje noske na šipe, da so bili kar ploščati. Nedavno so bili prišli ti ubogi, najstromešnejši ljudje vsega kraja v to hišo. Oče, bivši delavec, mati bivša služkinja; zaneslo ju je semkaj z nemško-švicarskih krajev, Bog ve kako! Nekega lepega jutra sta pristala v Lamoltu, bila brezposelna in bogata z otroki. Ljubka in neuporabna hišica je bila tu in občina jima jo je oddala za majhen denar.

Naročajte „Domoljuba“!

PO DOMOVINI

Sedemdesetletnica zaslužnega duhovnika

Pretekli teden je praznoval v Sostrem svojo sedemdesetletnico g. duh. sv. Martin Poljak. V Sostrem župnikuje že od l. 1914, kamor je prišel že kot župnik iz Ajdovca. Fari in Bogu se je posvetil s tako ljubeznijo in skrbjo, da bo moral zgodovinar njegovo ime zapisati z zlatimi črkami med imena najodličnejših župnikov v Sostrem. Že itak rogočno cerkev je še veličastneje opremil in tako pripravil svojemu Učeniku kar najlepši dom, v katerem se pogovarja s njim dan za dnem v nenavadnih urah. In v teh urah črpa iz neuhajljivega vrelca mladeničskih sil, ki so mu potrebne v tako močni delavsko-kmetaki župniji. Od tod vsa tista svežost in borbenost, ki jo diha njegove cerkvene organizacije, tista ljubezen, ki bi jo vedeli opisati le bolniki in ubožci, katerim je pripomogel z

nekdanjim občinskimi odborom do lepe ubožnice. Čeprav so že srebrna njegova leta, je še ves šil pri poučevanju verouka in navdušen za stremeljevanje mladine, zbrane v Prosvetnem društvu. Našim dragim mrtvim je zgradil tako lep nov vrt počitka in tudi sebi s tem največji spomenik. Vsa leta že vodi g. svetnik tudi Hranilnico, ki mu pa v zadnjih letih zagreli marsikatero uro; a gospod vse voljno prenaša in zdi se, da v trpljenju postaja še močnejši in blažji.

»Vite tako na tem,« se rad pošali gospod, »pa sem postal 70 let mlad fant.« Bog živi take fantel! Mi pa k tako zreli mladosti iskreno častimo, za 70 letni jubilej in k godovnemu dnevu pa kličemo: Bog Vas ohranja in poplačaj!

Prosvetno društvo zopet deluje (Trata v Poljanski dolini.)

Prosvetno društvo na Trati je po par mesecih odnora zopet začelo s svojim delovanjem. Pred javnost je prvič stopilo zadnje nedeljo v oktobru s prepleto igro: »Žrtev spovedne molčečnosti.« Kljub slabemu vremenu je bila dvorana zasedena in vsakdo izmed gledalcev je bil globoko ganjen. Nobeno oko v dvorani ni bilo suho, vsakdo je sočustvoval in pomiloval nedolžnega župnika, ker je bil po hudobiji svojega cerkovenika obsojen po nedolžnem na smrt. Na splošno željo smo se odločili, da bomo v nedeljo 12. novembra ob 3 popoldne igro zopet ponovili. Zagotavljamo, da za obisk ne bo nobenemu žal.

Grmelo in treskalo je. (Črni vrh.)

Dne 30. oktobra je prihrula nad črnovrški gorovje huda nevihta. Grmelo in treskalo je in nekako ob osmih je udarila strela v vezan kozolec (dvojnik) posestnika Janeza Škofa v Selu ter tla jož ugalala. Bilo je v kozolecu polno sena, stelje, slojena aida in fižol, kar je vse zgorelo. Škode je nad 20.000 Din, ki je le deloma krita z zavarovalnico.

Kaj nam vrača tujina? (Preker pri Moravčah.)

V torek 31. oktobra smo pokopali v Moravčah Alojzija Ribiča, posestnika v Sp. Prekru. Umrl je v najlepši moški dobi, star šele 47 let. Amerika, kjer je preživel 15 let, mu je dala — ne dočarjev in bogastva, kot je sanjal — neozdravljivo jetiko, katere se je nalezil po nezdravih ameriških rudnih. Prišel je domov navidezno že zdrav, toda kot izčrta limona s kaljo neozdravljive boleznici sebi. Zanimivo je, da so par ur, preden je zašil oči, odlašali iz hiše k pogrebu njegovo polletno hčerko, kateri je še naredil križ, pred enim mesecem pa sinčka. Naj počivajo v miru!

Konja sta zdrknila v prepad. (Št. Jurij pod Kumom.)

Da pride do nujno potrebnega denarja, je odšel te dni posestnik Franc Kotar iz Rodeža v gozd, posekat nekaj smrek. Nazaj grede je privozil na strmi klanec, kjer ob cesti ni ograje, prepad pa 50 m globok. Nesreča je hotela, da se je na ozki cesti zaletel voz v stelec in nato sta lepa, 5000 Din vredna konja zdrknila v prepad in se ubila. Novi občinski odbor bo moral tej cesti posvetiti več pažnje.

Po veličastni proslavi. (Dev. Marija v Polju.)

Veličastna je bila proslava 1900letnice odrešenja, združena s proslavo 150letnice obstoja župnije. Tridnevna v čast presv. Srcu Jezusovemu in lepi pomenljivi govori naših dušnih pastirjev, slasti pa še nedeljaka posvetitve fare presv. Srcu Jezusovemu in blagoslovitev kipa Srca Jezusovega ter pridiga ljubljanskega stolnega župnika g. dr. Klonarja, ostanejo v neizbrisnem spominu. Procepcija s kipom, ki se je je udeležilo do 3000 vernikov, je zaključila vrsto naših letošnjih jubilejnih slavnosti. Teh dnevoev ne pozabimo, naj nam bodo v blagoslov! Naj po teh slovesnostih mogočno vzplamti češčenje presv. Srca Jezusovega v naši fari Presveto Srcu Jezusovo, Tvoji smo in Tvoji hočemo biti tudi v časih preiskušnje. — Da se je

slovesnost na praznik Kristusa Kralja tako veličastno izvršila, gre zahvala predvsem tudi cerkvenemu pevskemu zboru za krasno petje, godbi Prosvete, vnetemu zvonarju Demšarju, monterju Miholjeviču, pletilkam vencev itd. itd. Vsem bodi presv. Srce bogat plačniki! Za prihodnje leto pa nam častilke in častilci sv. Male Terezike obljubljajo lepo slavnost njej v čast.

To in ono.

(Primskevo pri Litiji.)

Oni dan smo pokopali Gorisek Marijo iz Mulhov. Stara je bila okoli 70 let. Naj počiva v miru! — Ljudje so poliske pridelke že večinoma spravili pod streho. Letina je bila letos slabša kot lani, pa saj dobrega ne moremo pričakovati, ko se pa ljudje vedno bolj odtujejo od Boga. — Tudi grozdje smo že potrgali. Bilo ga je precej manj kot druga leta. Vino pa menda ne bo tako kisel, kakor smo pričakovali. Zadnji dnevi so bili še dokaj topli, da je grozdje moglo dozoreti.

Možu poštenjaku v spomin. (Hrastje.)

Dne 15. oktobra tl. je umrl v Hrastju pri Grosupljem posestnik Skuli Janez v starosti 66 let. Rajni je bil skozi 30 let naročnik našega lista, veren mož, ki je znal vse težave življenja prenašati s šegavo udanostjo. Bil je sicer samouk, vendar pa pravi kmečki »vseznalec« in znan daleč na okrog. O njegovi priljubljenosti je pričal pogreb, ki se ga je udeležilo visoko število znancev. Dolgotrajno mučno bolezen je prenašal z vso udanostjo. Imel je več otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni. Njegovo sorodstvo pa je razkropljeno širom sveta — celo v Ameriki. Možu poštenjaku — časten spomin. N. p. v. m.

Smrt pogumnega borilca. (Višnja vas pri Novi cerkvi.)

Dne 26. okt. t. l. je neumljena smrt nenadoma pobrala enega naših najpogumnejših borilcev krščanske ideje, g. Matijo Doklerja, vpokojenega orožniškega stražmojstra in posestnika v Višnji vasi. Umrl Matija Dokler je v svojem življenju mnogo in neumorno deloval v javnosti. Vkljub svoji obilni zaposlenosti je našel še vedno časa dovolj, da je raznim ljudem delal prožnje, ugovore itd. Posebej treba poudariti njegovo možatost in nevstrahotost, če je bilo treba braniti krščanska načela v javnosti. V njegovi navzočnosti si je redkokdaj upal krivo govoriti o veri ali duhovniških ali cerkvi. Matija ni prizanesel nikomur, marveč vsakega zavrnil odločno in duhovito. Ob grobu, ki ga je zakril dne 28. okt. do vstajenja, kjer se bo odpočil od obilnega dela za božjo čast in blagor bližnjega, mu je govoril njegov prijatelj kanonik Žagar v slovo in ga priporočil v dobrih lastnostih v posnemanje, po dobrih delih v hvaležno molitev, po njegovi krščanski ljubezni do bližnjega v zvest spomin! Bog potolaži ženo in otroke, brata in sorodnike!

Požar.

(Šmartno ob Savi.)

Kakor smo imeli srečo, da že več let ni bilo pri nas požara, smo imeli letos že dva velika. Meseca julija je do tal pogorel veliki topiar z vso krmno in tremi vozovi pos. g. Ivani Marolt v Šmartnem. Dne 3. novembra ob pol 2 ponoči je pa zvon zopet klical na pomoč. Gorelo je dolgo gospodarsko poslopje pos. g. Ivane Zajec v Šmartnem. Takoj so bili na mestu domači gasilci, ki so s svojo motorko ogrozili ogenj, da se ni raztegnel na stavbo piv. doma. Prihiti so tudi v krajšem času, kot bi pričakovali, gasilci Stožice in gasilci Sreberje. Zdobrova, ki so po dolgem gašenju omejili ogenj. Pogorelo je gospodarsko poslopje in mnogo krmne živine in stroje so rešili. Kako je nastal ogenj ni znano. Gasilec se najtopleje zahvaljuje za njihovo požrtvovalnost. Nam vsem pa bodi v pomoč, da je čas, da si zagradiš take rezervne, kot je v to služil vodnjak g. I. Dovča.

Vse sorte. (Sostro.)

Prosvetno društvo je vprizorilo v nedeljo dramo »Mlinar in njegova hči«. Igravci so zelo pohvalno rešili svojo nalogo. Prihodnjič pride na vrsto komedija »Voda« in še enkrat: »Žrtev spovedne molčečnosti«. V kratkem bo treba poslati še nekaj novic, ki pa bodo manj vesele.

Grobovi tulijo. (Laporje.)

Turobno so na dan pred praznikom Kristusa Kralja zvonili zvonovi, ko je poromal na boje njive naš bivši župnik, g. dekan Martin Medved. Celih 22 let nas je bil vodil po Slomškovih poteh: verne nas je hotel imeti, pa izobražene in gospodarsko dobro stoječe. Zato nam je farni boji dom povečal in onega pri podružnici prenoviti dal, v Marijino družbo mladino zbral, ji ravno pred 30 leti prosvetno ognjišče zažgal, nam posojilnico ustanovil in še in še. Bil je ves naš zmaj in povsod, tudi takrat, ko so ga (usoda voditeljev) po zaporih v Gradcu gonili. Ker njegovega dela si dove uživamo, nam mora tudi njegovega življenja zglede žrno sijati. Molili bomo za vas, g. dekan, vi pa morate za nas — svoje — da bi prav vsi, četudi skozi težave, prispeli za vami v božje višave!

Vinska trgatve v tujini. (Egelsbofen.)

Slovensko društvo Sv. Barbare v Egelsbofen-u je priredilo 15. oktobra dobro pripravljeno 6letnico obstoja, obenem s krasno uspešno dano »Vinsko trgatvijo«. Navzoča sta bila naša ljubljenska društveni vodja č. g. rektor Ritten in neumorni izseljeniški duhovnik g. Oberžan. Vinsko trgatve je otvoril naš predsednik Franc Klinar, ki nam je želel vsem dobrodošli pozdrav, nakar je povzel besedo č. g. rektor Ritten, ki nam je jedrnat orisal pomen naše donatne navade in pomenljivo razložil, kaj pomeni vinograd, obložen z grozdi, vinom, jabolkami, bruskami in nekaterimi bananami.

n Absolvente kmetijskih šol ljubljanskega okraja vabim na sestanek, ki bo v nedeljo 12. novembra ob 9 popoldne v restavraciji »pri Levu« na Gosposvetki cesti v Ljubljani. Na sestanku se bo razpravljalo o ustanovitvi podružnice zveze absolventov kmetijskih šol za ljubljanski okraj in o drugih važnih kmetijsko-stanovskih zadevah, predvsem o izdajanju lastnega glasila »Brazda«. Vabim tudi tovarše iz drugih okoliških okrajev. — Al. Miklavc.

Skopi škoti. Neka ženska iz Aberdeena je šla v nedeljo popoldne k nauku, kjer je duhovnik ravno pridigoval, kako lepa čednost je krščansko usmiljenje in kako zaslužno delo je delitev miloščine. Duhovnik je pridigoval tako prepričljivo, da si je celo skopi Aberdeenci omehčalo srce, tako da je sklenila, da bo tudi ona poslej reveže podpirala. Že naslednjega dne je zapel zvonček na vratih spokorne ženske. Zena odpre vrata in zagleda berača. Prvi hip se je kar strasila, ker se je spomnila svoje obljube. Trenotek na to pa je rekla beraču: »Počakajte! Naglo je skočila v sobo svoje najemnice, kjer je brž odrezala debel kos njene štruce in ta kruh je podarila beraču. Pri tem pa je mrmrala: »Bog ne gleda na prste, ampak na srce.«

Huda žena. Če prideš še danes tako pozno domov, si zapomni, da ne spregovorim s teboj ves teden. — Sprejeto!

KAŠELJ IN MOTNJE PRI DIHANJU

poslanojo lahko predhodniki težkih pljučnih bolezni, ako se zanemarijo. Zato dobro store

oni, ki se z uporabo pravega Zagorskega soka »ELSA« za prsa in proti kašlju lekarnarja Fellerja zavarujejo, posebno v spremenljivih dneh spomladi in jeseni, ki so tako nevarni za pljuča in dihalne organe. Slabotne osebe in otroci bi ga morali jemati vsak dan, ker je poleg prijetne slasti tudi redilen, da

koristno vpliva na telesno moč in odpornost. 2 steklenici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— z zavojnico in poštnino vred, pri lekarnarju Evgen V. Feller, Stubička Donja, Elsa trg 16 (Savska banovina).

Dobroten po ministrstvu soc. pol. in nar. zdravja, Sp. br. 509, 24.3. 1932.

Z ljubljanskega trga

V Ljubljani, dne 7. nov.

Položaj na trgu je popolnoma neizpremenjen. Kmetje iz okolice pripeljejo zlasti ob solah in sredah ogromne množine zelja in krompirja na trg. Tolikih množin tega blaga doslej na ljubljanskem trgu nisimo bili vajeni videti naskrat. Pozna se, da je stiska na deželi velika, ker hiti z blagom na trg tudi tisti, ki je šele rad nekoliko čakal s prodajo. Na žalost je letos krompir še manj vreden kakor lansko leto. Z zeljem pa je ista. Krompir na debelo se prodaja po 75 do 85 par kilogram, zelje pa po 50 par kilogram.

Tudi z živino je ista. Zaenkrat veljajo še iste cene, kakor so veljale letos po večini celo leto: voli I. vrste 4—4,75 Din, voli II. vrste 3—4 Din, voli III. vrste 2—3 Din; telice I. vrste 4—4,75 Din, telice II. vrste 3—4 Din, telice III. vrste 2—3 Din; krave I. vrste 3—4 Din, krave II. vrste 2—3 Din, krave III. vrste 1,50—2 Din; teleta I. vrste 6 Din, teleta II. vrste 5 Din; prešiči: domači 7,50—8,50 Din, hrvaški 7,50—9 Din; prašarji 6—7 Din.

Cene mesa v Ljubljani: goveje meso I. vrste: prednji del 8—9 Din, zadnji del 10—12 Din; goveje meso II. vrste: prednji del 7—8 Din, zadnji del 9—10 Din; goveje meso III. vrste: prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din; telečje meso I. vrste: prednji del 12 Din, zadnji del 14 Din; telečje meso II. vrste: prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 Din; prešičevo meso: domače 15—18 Din, hrvaško 12—16 Din; prekajena svinjina 16—22 Din, svinjska mast 18 Din, domača slanina 14 Din, hrvaška slanina 15 Din. Konjsko meso velja 4—6 Din, ovčje meso 6 do 10 Din.

Živalske kože so se zadnje tedne očitno podražile in sicer za dobro tretjino. Plačuje se za kilogram surovih kož: volavske 10 Din, kravje 9 Din, bikove 7 Din, telečje 14 Din, hrvaških prešičev 3—4 Din, domačih prešičev 5—6 Din.

Žitne cene na borzi: sremska pšenica 145—147,50 Din, baranjska pšenica 145—147,50 Din, hrvaška pšenica 147,50—150 Din, Koruza 110 do 117,50 Din. Moka iz bačke pšenice 235—260 Din, moka iz banatske pšenice 265—270 Din. — Domače žito v prosti trgovini je seveda nekoliko cenejše in sicer pšenica 135—165 Din, ječmen 115—135 Din, rž 115—135 Din, oves 105—130 Din, koruza 115—125 Din, fižol 250—325 Din.

Cene krmilom: seno 35—50 Din, slama 35 Din, lucerna 35 Din.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vestica ali vse prosti velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

2000 kg korenja

ima naprodaj — Janez Jenko, Draga štev. 9, Medvode.

Dobre čevlje

dobite pri Jerneju Jerš. Zapoje 10 Smlednik.

Pred nakupom — sadna drevja pišite po brezplačen cenik drevesnice Jelen, št. 11, pri Velenju.

Obleke, perilo menjate, suknoče naj ceneje pri Preskerju, Ljubljana, Sv. Petra 14.

Prodaj se — na Sp. Oto ku 10. hiša, polje (10 mernikov), travniki... Oskrbnjak Jos. Valjavec, Močnje 6, p. Radovljica.

Dečha zdravega, močnega v starosti 14—15 let, kateri bi imel vselej do kovaške obrti, sprejemni krt učenca takoj pod ugotovljenimi pogoji! Isti mora biti poštenih krščanskih staršev in imeti dobra šolska spričevala! Klemene Franc, kovač (tužina) za sekire, lemeže, motike lopate itd., Smarča, pošta Kamnik.

Prodaj ali zamenjam — dobro kolo 4 tonsko harmoniko, malo rabljeno. Prusnik Anton, Zagradšče 7, p. Sij. Hrušica.

Prodaj posestvo — z vodno močjo, brez poslopja. Alojzij Trampus, Golobrd 28, pošta Medvede.

Stavbno parcelo,

kjer je že stala stavba, prodajam v lepem kraju na Muji, Dolenjsko. Poizve se pri Sever Franc, Gorenjavas p. Stična.

Bepej dobro ohranjen kupim — Soliškar, Lukovica št 17 p. Br. zovica.

Behle, vajeno kuhe, pridno vajeno in pošteno v starosti 0—45 let sprejem. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 13075.

Vatenko za stenočico sprejem — Naslov v upravi pod št. 13,148.

Kupim v bližini Kamnika travnik oziroma njivo ali manjši lukov gozd. Ponudbe z navedbo cene pod »Kupnja« št. 13,147 na upravo »Domoljuba«.

Bencinmotor 5PH malo rabljen, prodaj ali zamenjam za živino ali hranilno knjižico Stangel, Gotna vas, Novo mesto.

Posestvo naprodaj blizu Radobovje vasi, tik glavne ceste, v ravlini, lep kraj, go-podarsko poslopje v dobrem stanju, redi se 3 goved in 6 prašičev, njive obsejane. Cena Din 58.000.—. Več se izve pri — Korbar Ignac, posestnik Zagorica, pošta Mirna.

Služkinja starejša, za vsa poljska dela in pri živini se takoj sprejme. — Agnič, Novo mesto.

Zahvala.

Podpisana Ivana Zajc, posestnica v Smartnem ob Savi, se ob priliki požara, ki mi je uničil go-podarsko poslopje v noči na 3. novembra, tem potom prisrčno zahvaljujem vsemu občinstvu, ki mi je pomagalo reševati. V prvi vrsti gre zahvala požarovalnemu gasilstvu, kakor domačemu iz Smartnega, nadalje iz Stožice, Ježice ter Zdobrovo, ki so bili tako hitro na kraju požara ter z vso neumornostjo delovali, da ni bila škoda še večja pri ostalih poslopih. Se enkrat prisrčna zahvala in Bog plačaj vsem!

Smartno ob Savi, dne 7. novembra 1933.

IVANA ZAJC.

Ali ste že poravnali naročnino!

Zopet znižane cene

za vse brivske potrebščine iz svetovnoznane jekla pri Trgovskem domu Stermecki. Brivski aparati Din 9, 15, 17 razstrizniki Din 30, 36, 76 brilve... Din 77, 36, 50 škarije... Din 15, 18, 23 dalje čopiči mila in vse druge toaletne potrebščine po izredno nizkih cenah.

TRGOVSKI DOM
Stermecki
TOMARJA - PERLA - ST - OBLEK

Celje št. 19

Zahlevajte novi veliki ilustrirani cenik, kateri je pravkar izšel z več tisoč slikami. Kar ne uganja, se zamenja ali vrne denar.

Poravnajte naročnino!

GOLŠA - NABREKEL VRAT

je obolenje ščitne žleze, katere se mora pravčasno zdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščite proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. Zdravniška znanost je ugotovila, da soli, ki vsebujejo jod, izredno dobro delujejo na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega

pitnega zdraviljenja

hiter in povsem neškodljiv vpliv na bolezen. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekli vrat, otečene žleze na njej, lahko našo knjižico, katero mu pošljemo brezplačno.

Dopolnica zadostuje Poštno nabiralno mesto
Georg Fulgner,
Berling-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24, Abl. P. 111.

ZAHVALA.

KARITAS nama je takoj izplačala celo zavarovano vsoto po rajnem očetu. Zato se ji zahvaljujemo in to pošteno ter popolnoma varno zavarovanje vsem priporočava.

Dobrovec pri Hošah, 2. XI. 1933.

Koren Pavel
in Marija.

Kupec: »Ali imate kaj za sive lase?«

Prodajalec: »Nič drugega, kot največje spoštovanje.«

Tako torej, v Afriko odhajate na lov na divje zveri? Pa mi pošljite sem pa tam kakšnega leva.»

Najboljša nogavica!

On: »Kaj, kar dve novi obleki si si naročila?«
 Mar ne voš, da smo do vrata v dolgovi?«
 Ona: »Seveda vem, toda, moja šivilja ne ve.«

★

Njen oče (strogo): »Ali pa bodele lahko vzdrževali mojo hčer s štiristo dinarjev tedensko?«
 Snubec: »Bom poskusil, če ne morete več dati.«

SUHE GOBE

kupe po najvišji dnevni ceni
SEVER & KOMP.
 LJUBLJANA, Gospodarska cesta št. 3.

PREKLIC. Podpisani Šircelj Jakob, posestnik v Javorju pri Dobrunjah, preklicujem vse, kar sem taljivega govoril glede g. Glaviča Franceta, posestnika v Malem Koncu pri Polici, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Šircelj Jakob.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna
 hranilnica v Jugoslaviji.

Vlog ima nad 420.000.000.— Din. rezervnih zakladov pa nad 11 milijonov dinarjev.

Za pupilne naložbe ima sodni depozitni oddelek, za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti so strankam na razpolago polonice. — Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12^{1/2} ure.

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovratnike, kravate, trikoperilo, lišče mila in vezenine, vse potrebštine za čevljarje, šivilje in krojače, itd. itd. po najnižji ceni dobite le

pri trdki

Josip PETELINC, Ljubljana

Telefon 2913

blizu Prešernovega spomenika (za vodo).

Pozor zamudniki!

Nekaj naročnikov še ni poravnalo naročnine do konca tekočega leta. Opozarjamo jih tem potom, da takoj po prejemu te številke odpošljejo dolžni znesek, ker bi sicer ne prejeli več nadaljnjih številčk našega lista.

Uprava »Domoljuba«.

Za žganjekuho Flge brinje, slive itd.

v najboljši kakovosti poug. dobicelah Vam dostavljata
 dom DRAGOCUKJATI trgovci St. Gerard p. Trejane

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6 (v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%